

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ
ΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α7 - ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ**

Ταχ. Δ/ση : Εγνατία 45
Ταχ. Κώδικας : 54630 - Θεσσαλονίκη
Τηλέφωνο : 2313 - 333245
ΦΑΞ : 2313 - 333258
E-Mail : ded.thess@aade.gr

Θεσσαλονίκη: 30-4-2020
Αριθμός απόφασης: 788

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Έχοντας υπ' όψη:

1. Τις διατάξεις :

α. Του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 (Κ.Φ.Δ.) (ΦΕΚ Α' 170), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

β. Του άρθρου 10 της Δ. ΟΡΓ. Α 1036960 ΕΞ 2017/10.03.2017 Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (ΦΕΚ 968 Β'/22.03.2017) με θέμα «*Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)*», όπως αναριθμήθηκε, τροποποιήθηκε και ισχύει.

γ.Της Απόφασης ΠΟΛ 1064/12-04-2017 του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΦΕΚ Β' 1440/27-04-2017).

2. Την ΠΟΛ 1069/04-03-2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Την με αριθμό και ημερομηνία πρωτοκόλλου Δ.Ε.Δ. 1126366ΕΞ 2016/30-08-2016 Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών (ΦΕΚ 2759Β/01-09-2016) με θέμα «*Παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής*»

4.Την από ...**2019** και με αριθμό πρωτοκόλλου ... ενδικοφανή προσφυγή του ... με ΑΦΜ ..., κατοίκου ..., κατά της υπ' αριθμ. .../**2019** οριστικής πράξης διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος οικ. έτους 2014 (διαχειριστικής περιόδου 1/1/2013 – 31/12/2013), του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Καστοριάς και τα προσκομιζόμενα με αυτή σχετικά έγγραφα.

5.Την ως άνω προσβαλλόμενη πράξη της Δ.Ο.Υ. Καστοριάς, της οποίας ζητείται η ακύρωση ή η τροποποίηση

6.Τις απόψεις της φορολογικής αρχής.

7.Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του Τμήματος Α7-Επανεξέτασης της Υπηρεσίας μας όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης.

Επί της από .../2019 και με αριθμό πρωτοκόλλου ... ενδικοφανή προσφυγή του ... με **ΑΦΜ:** ..., η οποία κατατέθηκε εμπρόθεσμα και μετά τη μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμεστε τα ακόλουθα:

- Με την υπ' αριθμ. .../...2019 οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος οικ. έτους 2014 (διαχειριστικής περιόδου 1/1/2013 – 31/12/2013), του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Καστοριάς, επιβλήθηκε στον προσφεύγοντα διαφορά φόρου εισοδήματος ποσού 11.325,10€, πλέον πρόστιμο ανακρίβειας ποσού 13.611,83€, πλέον διαφορά εισφοράς αλληλεγγύης ποσού 1.746,12€, ήτοι **συνολικό ποσό ύψους 28.725,16€**, λόγω διαπίστωσης πρωτογενών καταθέσεων για τις οποίες δεν αιτιολογήθηκε επαρκώς η αιτία και η πηγή προέλευσής τους, με αποτέλεσμα να θεωρηθούν ως προσαύξηση περιουσίας.

Η ανωτέρω προσβαλλόμενη πράξη εκδόθηκε βάσει της από ...2019 έκθεσης ελέγχου φόρου εισοδήματος οικ. έτους 2014 (διαχειριστικής περιόδου 1/1/2013 – 31/12/2013) και φορολογικού έτους 2014, η οποία συντάχθηκε δυνάμει της υπ' αριθμ. .../...2019 εντολής ελέγχου της Δ.Ο.Υ. Καστοριάς.

Ο προσφεύγων κατά τις ελεγχόμενες χρήσεις είχε εισόδημα από συντάξεις, καθώς και εισόδημα ως αγρότης ειδικού καθεστώτος.

Στα πλαίσια του ελέγχου κοινοποιήθηκαν στον προσφεύγοντα η υπ' αριθμ. .../...2019 εντολή ελέγχου, η υπ' αριθμ. .../...2019 γνωστοποίηση των άρθρων 397 και 398 του ν. 4512/2018, περί δυνατότητας υποβολής εκπρόθεσμων φορολογικών δηλώσεων, η υπ' αριθμ. .../...2019 πρόσκληση προσκόμισης στοιχείων και το υπ' αριθμ. .../...2019 αίτημα παροχής πληροφοριών του άρ. 14 του Ν. 4174/2013, σχετικά με την αιτιολόγηση των πιστώσεων στους τραπεζικούς του λογαριασμούς.

Κατά τον έλεγχο, διαπιστώθηκε ότι ο προσφεύγων στη δήλωση φόρου εισοδήματος οικ. έτους 2014 (διαχειριστικής περιόδου 1/1/-31/12/2013), προέβη σε έκπτωση από το καθαρό γεωργικό του εισόδημα ποσού 1.500,00€, συμπληρώνοντας τον Κωδ. 339 *«Για κατά κύριο επάγγελμα αγρότες 1.500€ ή 3.000€ αν πήραν εξισωτικές αποζημιώσεις ή 2.250€ ή 4.500€ αντίστοιχα, αν είναι νέοι αγρότες»*, χωρίς να τη δικαιούται, κατά παράβαση του αρ.44 του Ν.2238/94 και της Πολ. 1110/1995, δεδομένου ότι κατά το επίμαχο οικ. έτος το κύριο εισόδημά του, ύψους 18.388,23€ προερχόταν από συντάξεις και μόνο ένα μικρό ποσό εισοδήματος, ύψους 1.024,12€, προερχόταν από τη γεωργική εκμετάλλευση, με αποτέλεσμα ο έλεγχος να απορρίψει την εν λόγω έκπτωση.

Σε ότι αφορά την αιτιολόγηση των πιστώσεων των τραπεζικών λογαριασμών του, ο προσφεύγων υπέβαλε το υπ' αριθμ..../...2019 έγγραφο παρέχοντας τις σχετικές πληροφορίες.

Κατόπιν προσκόμισης πληθώρας αποδείξεων, ο έλεγχος προσδιόρισε τις πρωτογενείς καταθέσεις, των τραπεζικών λογαριασμών, για τις οποίες δεν αιτιολογήθηκε η προέλευσή τους, ως εξής

A/A	ΤΡΑΠΕΖΑ	Αριθμός λογαριασμού	Ημερομηνία Συναλλαγής	Περιγραφή κωδικού συναλλαγής τράπεζας	Αιτιολογία συναλλαγής	Ποσό συναλλαγής
52	...	GR ...	/2013	ΚΤΘ ΚΑΤΑΘ. ΜΕΤΡΗΤΩΝ	...	50.000,00
68	...	GR ...	/2013	ΚΤΘ ΚΑΤΑΘ. ΜΕΤΡΗΤΩΝ	...	260,00
81	...	GR ...	/2013	ΚΤΘ ΚΑΤΑΘ. ΜΕΤΡΗΤΩΝ	...	170,00

Στη συνέχεια, ο έλεγχος συνέταξε και κοινοποίησε στον προσφεύγοντα το υπ' αριθμ. .../..2019 σημείωμα διαπιστώσεων και την προσωρινή πράξη διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος οικ. έτους 2014, επί του οποίου ο προσφεύγων υπέβαλε το υπ' αριθμ. .../...2019 υπόμνημα, αμφισβητώντας το πόρισμα του ελέγχου που αφορά την από ...-2013 πίστωση ποσού 50.000,00€, με καταθέτη το ..., στον κοινό τραπεζικό λογαριασμό με τη σύζυγό του. Ο προσφεύγων υποστήριξε ότι η συγκεκριμένη κατάθεση δεν αποτελεί προσαύξηση περιουσίας, αλλά επιστροφή δανείου από το ..., ο οποίος ήταν συνεργάτης της συζύγου του. Ο έλεγχος, δεν έκανε δεκτές τις αιτιάσεις του, καθώς δεν αποδείχτηκε η αιτία προέλευσης της αμφισβητούμενης πίστωσης, με αποτέλεσμα να εκδώσει την προσβαλλόμενη πράξη.

Ο προσφεύγων, με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή, ζητά την ακύρωση της παραπάνω προσβαλλόμενης πράξης της Δ.Ο.Υ. Καστοριάς, προβάλλοντας τους παρακάτω λόγους:

1. Έλλειψη νομικής βάσης της αποδιδόμενης σε αυτόν, περιουσιακής επαύξησης ως προς την εφαρμογή του άρ.48 παρ.3 του Ν. 2238/1994.
2. Το βάρος της απόδειξης της προσαύξησης περιουσίας το φέρει η φορολογική αρχή που το επικαλείται.
3. Στην ύπαρξη κοινών τραπεζικών λογαριασμών υπάρχει ενεργητική ενοχή εις ολόκληρον των συνδικαιούχων, κατ' εφαρμογή των άρθρων 1 & 2 του Ν. 5638/1932. Η κατανομή του ποσού της χρηματικής κατάθεσης αποτελεί ουσιαστικό στοιχείο του προσδιορισμού της φορολογητέας ύλης. Το βάρος της απόδειξης του ακριβούς ποσού της προσαύξησης κάθε συνδικαιούχου το φέρει η φορολογική αρχή.
4. Η υπ' αριθμόν ... πίστωση των 50.000€ αφορά επιστροφή άτυπου δανείου της συζύγου του προς πρώην συνεργάτη της, τον κ....., για την οποία συνέτρεξαν όλες οι προϋποθέσεις σύστασης δανείου. Δεν αποτελεί επαγγελματική συναλλαγή. Προς επίρρωση του ισχυρισμού του προσκομίζεται Υπεύθυνη Δήλωση του κ. Εσφαλμένη εφαρμογή της Πολ. 1175/2017. Το δάνειο δεν δηλώθηκε στη φορολογική δήλωση, καθώς επιστράφηκε εντός του ίδιου έτους και ήταν άτοκο. Η σύζυγός του διέθετε μετρητά ύψους 10.000,00€ από εισπράξεις λιανικής από την επαγγελματική της δραστηριότητα, και τα υπόλοιπα 40.000,00€ προέρχονται από εισοδήματα παλαιότερων ετών. Προς τεκμηρίωση της ύπαρξης διαθέσιμων μετρητών για το

άτυπο δάνειο, ο προσφεύγων προσκομίζει έντυπο ανάλωσης κεφαλαίου από το οικ. έτος 2005 ως το 2013, με διαθέσιμα χρηματικά υπόλοιπα ύψους 431.650,53€,

Ως προς τον πρώτο και δεύτερο ισχυρισμό

Επειδή, στο άρθρο 23 του Ν. 4174/13 (ΚΦΔ) μεταξύ άλλων ορίζεται ότι: «1. Η Φορολογική Διοίκηση έχει την εξουσία να επαληθεύει, να ελέγχει και να διασταυρώνει την εκπλήρωση των φορολογικών υποχρεώσεων εκ μέρους του φορολογούμενου, την ακρίβεια των φορολογικών δηλώσεων που υποβάλλονται σε αυτήν και να επιβεβαιώνει τον υπολογισμό και την καταβολή του οφειλόμενου φόρου, διενεργώντας έλεγχο σε έγγραφα, λογιστικά στοιχεία και στοιχεία γνωστοποιήσεων και παρόμοιες πληροφορίες, θέτοντας ερωτήσεις στον φορολογούμενο και σε τρίτα πρόσωπα, ερευνώντας εγκαταστάσεις και μέσα μεταφοράς που χρησιμοποιούνται για τη διενέργεια επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, σύμφωνα με τις διαδικασίες και χρησιμοποιώντας μεθόδους που προβλέπονται στον Κώδικα.....».

Επειδή, με τη με αριθ. ΔΕΛ Α 1069048/2-5-2014 εγκύκλιο του Γ.Γ.Δ.Ε., σχετικά με το άρθρο 23 του Κ.Φ.Δ. προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι: «Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καθορίζονται οι εξουσίες της Φορολογικής Διοίκησης με σκοπό τη διαπίστωση της εφαρμογής των φορολογικών διατάξεων εκ μέρους του φορολογούμενου και την επαλήθευση του περιεχομένου των φορολογικών δηλώσεων που υποβάλλονται σ' αυτήν σε σχέση πάντοτε με τη συναλλακτική δραστηριότητα και τα οικονομικά δεδομένα όπως αυτά προκύπτουν από οποιαδήποτε βιβλία και στοιχεία. Επίσης η Φορολογική Διοίκηση προσδιορίζει το ύψος του οφειλόμενου ποσού (φόρος – πρόστιμο – τέλος - εισφορά κλπ.) που πρέπει να καταβληθεί από το φορολογούμενο».

Επειδή με τις διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 2238/94 ορίζεται ότι: «1. Εισόδημα στο οποίο επιβάλλεται ο φόρος είναι το εισόδημα που προέρχεται από κάθε πηγή ύστερα από την αφαίρεση των δαπανών για την απόκτησή του, όπως αυτό προσδιορίζεται ειδικότερα στα άρθρα 20 έως 51. ... 2. Το εισόδημα ανάλογα με την πηγή της προέλευσής του διακρίνεται κατά τις επόμενες κατηγορίες ως εξής: ...Ζ. Εισόδημα από υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελματιών και από κάθε άλλη πηγή....», ενώ σύμφωνα με τη διάταξη της **παρ. 3 του άρθρου 48 του ν. 2238/1994**, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 3888/2010, «Ως εισόδημα από υπηρεσίες ελευθερίων επαγγελματιών λογίζεται και κάθε εισόδημα που δεν μπορεί να υπαχθεί σε κάποια από τις κατηγορίες Α' και Ζ' της παρ. 2 του άρθρου 4. Σε προσαύξηση περιουσίας που προέρχεται από άγνωστη ή μη διαρκή ή μη σταθερή πηγή ή αιτία, ο φορολογούμενος μπορεί να κληθεί να αποδείξει είτε την πραγματική πηγή ή αιτία προέλευσής της είτε ότι φορολογείται από άλλες διατάξεις είτε ότι απαλλάσσεται από το φόρο με ειδική διάταξη, προκειμένου αυτό να μην φορολογηθεί ως εισόδημα από υπηρεσίες ελευθερίων επαγγελματιών της χρήσης κατά την οποία επήλθε η προσαύξηση».

Επειδή, με τη διάταξη του άρθρου 15 παρ.3 του Ν.3888/2010 εισάγεται μια διαδικαστική ρύθμιση, ή μάλλον διευκρινίζεται απερίφραστα και κατηγορηματικά ένα διαδικαστικό θέμα σχετικά με το βάρος απόδειξης σε αυτές τις περιπτώσεις. Έχει ήδη κριθεί και νομολογιακά, ότι η επίμαχη διάταξη δε χαρακτηρίζει ως εισόδημα προσαύξηση που δε φέρει τα εννοιολογικά χαρακτηριστικά του εισοδήματος, αλλά απλώς κατανέμει το βάρος απόδειξης μεταξύ της φορολογικής αρχής και του φορολογούμενου, της πρώτης περιοριζόμενης στην εξακρίβωση της περιουσιακής προσαύξησης και του δεύτερου βαρυνόμενου με την απόδειξη της φορολόγησης ή της νόμιμης απαλλαγής από το φόρο ή της μη υπαγωγής σε φόρο των χρηματικών ποσών που τη δημιούργησαν (ΔΕΦΑΘ 3983/2015).

Επειδή, οι διατάξεις περί προσαύξησης της περιουσίας εντασσόμενες στη νομοθεσία περί φορολογίας εισοδήματος, στο μέτρο που προβλέπουν ότι εισόδημα άγνωστης πηγής ή αιτίας λογίζεται και φορολογείται ως εισόδημα από υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελματιών, απλώς υπάγουν, κατά πλάσμα δικαίου και για τις ανάγκες της επιβολής του φόρου εισοδήματος το εισόδημα άγνωστης προέλευσης στη φορολογία εισοδήματος από την άσκηση ελευθέρων επαγγελματιών. (ΣτΕ 1895/2015, ΣτΕ Τμήμα Β' 1897/2016).

Επειδή, στην **Πολ. 1095/2011** ορίζεται ότι: «1. Με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 15 του Ν.**3888/2010**, Φ.Ε.Κ. 175/Α' 30-9-2010, προστέθηκε εδάφιο στην παράγραφο 3 του άρθρου 48 του Κ.Φ.Ε. Ν.**2238/1994**, ως εξής: « Σε προσαύξηση περιουσίας που προέρχεται από άγνωστη ή μη διαρκή ή μη σταθερή πηγή ή αιτία, ο φορολογούμενος μπορεί να κληθεί να αποδείξει είτε την πραγματική πηγή ή αιτία προέλευσής της, είτε ότι φορολογείται από άλλες διατάξεις, είτε ότι απαλλάσσεται από το φόρο με ειδική διάταξη, προκειμένου αυτό να μην φορολογηθεί ως εισόδημα από υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελματιών της χρήσης κατά την οποία επήλθε η προσαύξηση.»

2. Στη σχετική εισηγητική έκθεση του Ν.**3888/2010** αναφέρεται ότι με τις νέες αυτές διατάξεις καθορίζεται ποιος έχει το βάρος απόδειξης επί εισοδήματος του οποίου δεν προκύπτει σαφώς η πηγή ή αιτία προέλευσης και το οποίο σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις (άρθρα 4 και 48 του Ν.**2238/1994**) λογίζεται ως εισόδημα προερχόμενο από ελευθέρια επαγγέλματα. Αν και από την ισχύουσα διάταξη θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι προέκυπτε χωρίς αμφιβολία το γεγονός ότι ο φορολογούμενος υποχρεούται να αποδείξει την πραγματική πηγή ή αιτία του εισοδήματός του, δεδομένου ότι η ισχύουσα διάταξη χρησιμοποιεί το ρήμα «λογίζεται», εντούτοις για την άρση κάθε αμφιβολίας με την προσθήκη του εδαφίου αυτού στην παράγραφο 3 ορίζεται αυτό πλέον και ρητά.

3. Οι διατάξεις αυτές αναφέρονται σε οποιαδήποτε προσαύξηση περιουσίας, που προέρχεται από άγνωστη πηγή και αιτία προέλευσης, ή πρόκειται για προσαύξηση περιουσίας που δεν προκύπτει από διαρκή και σταθερή πηγή και καθορίζεται ότι ο φορολογούμενος, εφόσον κληθεί, φέρει το βάρος της απόδειξης για την πηγή ή την αιτία προέλευσης ή ότι η εν λόγω προσαύξηση φορολογείται με συγκεκριμένες διατάξεις, ή ότι απαλλάσσεται με ειδική διάταξη. Σε περίπτωση που οι αποδείξεις δεν είναι ικανοποιητικές, η οποιαδήποτε προσαύξηση της περιουσίας χαρακτηρίζεται και φορολογείται ως εισόδημα από ελευθέρια επαγγέλματα.

4. Η προσαύξηση της περιουσίας μπορεί να αναφέρεται σε κινητή ή ακίνητη περιουσία οποιασδήποτε μορφής, οικόπεδα, σπίτια, αυτοκίνητα, σκάφη, αεροσκάφη, πάσης φύσεως χρεώγραφα, (μετοχές, τοκομερίδια), καταθέσεις, κλπ».

Επειδή περαιτέρω, με την εγκύκλιο ΠΟΛ 1175/16-11-2017 παρασχέθηκαν πρόσθετες διευκρινήσεις για θέματα ελέγχου προσαύξησης περιουσίας, όπου μεταξύ άλλων επισημαίνονται τα εξής: «2. Γενικά, επισημαίνεται ότι **πίστωση σε τραπεζικό λογαριασμό μπορεί να λογισθεί και να φορολογηθεί ως εισόδημα της παρ. 3 του άρθρου 48 του ν. 2238/1994 ή της παρ. 4 του άρθρου 21 του ν.4172/2013** του δικαιούχου του λογαριασμού, **εφόσον δεν καλύπτεται με τα δηλωθέντα εισοδήματά του, ούτε από άλλη συγκεκριμένη και αρκούντως τεκμηριωμένη, ενόψει των συνθηκών, πηγή ή αιτία, είτε την οποία αυτός επικαλείται, κατόπιν κλήσης του από τη Διοίκηση για παροχή σχετικών πληροφοριών** ή προηγούμενη ακρόαση, είτε την οποία εντοπίζει η φορολογική αρχή στο πλαίσιο της λήψης των προβλεπόμενων στο νόμο, αναγκαίων, κατάλληλων και εύλογων μέτρων ελέγχου (ΣτΕ 884/2016)».

Επειδή σύμφωνα με τη ΔΕΑΦ Α' 1144110/2011/2015 : «3. Οι διατάξεις της ως άνω παραγράφου αναφέρονται σε οποιαδήποτε προσαύξηση περιουσίας, που προέρχεται από παράνομη ή αδικαιολόγητη ή άγνωστη πηγή και αιτία προέλευσης, και ορίζεται ότι ο φορολογούμενος, έχει τη δυνατότητα να αποδείξει την πραγματική πηγή ή την αιτία προέλευσης ή ότι η εν λόγω προσαύξηση φορολογήθηκε ή απαλλάχθηκε νόμιμα. Σε περίπτωση που οι αποδείξεις δεν είναι ικανοποιητικές, η οποιαδήποτε προσαύξηση της περιουσίας χαρακτηρίζεται και φορολογείται ως εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα.....

8. Η προσαύξηση της περιουσίας που προκύπτει από τον έλεγχο τραπεζικών λογαριασμών πρέπει να τεκμηριώνεται επαρκώς, καθόσον αναλήψεις / καταθέσεις μπορεί να αφορούν συναλλαγές-κινήσεις που δεν συνιστούν κατ' ανάγκη φορολογητέο εισόδημα. Περαιτέρω μεταφορές χρηματικών ποσών μεταξύ τραπεζικών λογαριασμών εξετάζονται και διερευνάται ο λόγος που πραγματοποιήθηκαν οι συναλλαγές μεταφοράς των ποσών αυτών αφού προσκομίσει ο φορολογούμενος τα σχετικά έγγραφα. Δηλαδή το θέμα που πρέπει να εξετάζεται δεν είναι ο χρόνος που μεσολαβεί μεταξύ ανάληψης και κατάθεσης στον ίδιο ή άλλο τραπεζικό λογαριασμό αλλά αν τα αναληφθέντα ποσά υπερκαλύπτουν δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων ή λοιπών δαπανών, έτσι ώστε να μην δικαιολογούνται μεταγενέστερες καταθέσεις ίσου ή άλλου ποσού στον ίδιο ή άλλο λογαριασμό. Σ' αυτήν την περίπτωση μπορεί να αποδειχθεί και να τεκμηριωθεί από τον έλεγχο ότι, οι συγκεκριμένες αναλήψεις που έγιναν από τον φορολογούμενο από έναν ή περισσότερους λογαριασμούς δαπανήθηκαν για την απόκτηση περιουσιακών στοιχείων ή λοιπών δαπανών οπότε δεν μπορεί να θεωρηθεί εφικτή η επανακατάθεση των ποσών αυτών σε ίδιους ή άλλους λογαριασμούς».

Επειδή, έχει κριθεί νομολογιακά με την υπ' αριθ. 884/2016 απόφαση του ΣτΕ (Β' Τμήμα Επταμελές) ότι «7. ο ΚΦΕ (άρθρα 66 επ.) και, ήδη, ο ν. 4174/2013 (άρθρα 13 επ. παρέχει στη

φορολογική αρχή εξουσία ελέγχου της ακρίβειας των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, με διάφορα μέσα....Ο φορολογούμενος (τεκμαίρεται ότι) γνωρίζει ή οφείλει να γνωρίζει την αληθή αιτία ή την πηγή της εισαγωγής στην περιουσία του των μεγάλων ποσών που περιέχουν οι τραπεζικοί λογαριασμοί του. Κατ' ακολουθίαν, μπορεί ευχερώς και υποχρεούται, κατ' αρχήν, να υποδείξει στη φορολογική αρχή την εν λόγω αιτία ή πηγή, σύμφωνα με τη διάταξη του άρ. 66 παρ. 1 περιπτ. α του ΚΦΕ και, ήδη, εκείνη του άρ. 14 παρ. 1 του ν. 4174/2013. Επομένως, οφείλει, κατ' αρχήν, να ανταποκριθεί στην κλήση της φορολογικής ελεγκτικής αρχής να της χορηγήσει τα αναγκαία και εύλογα, ενόψει των συνθηκών, πληροφοριακά στοιχεία διευκρίνισης και επαρκούς δικαιολόγησης της περιουσιακής του κατάστασης, η οποία προδήλως δεν ανταποκρίνεται σε εκείνη που προκύπτει από τα στοιχεία των δηλώσεών του φορολογίας εισοδήματος. Η άρνηση ή η παράλειψη του φορολογούμενου να παράσχει τις παραπάνω πληροφορίες ή η αδυναμία του να τεκμηριώσει επαρκώς τους ισχυρισμούς που προβάλλει προς δικαιολόγηση των επίμαχων ποσών στους τραπεζικούς λογαριασμούς του λαμβάνεται υπόψη κατά την εκτίμηση από τη φορολογική αρχή (και περαιτέρω, σε περίπτωση άσκησης ένδικης προσφυγής, από το διοικητικό δικαστήριο) των αποδείξεων σε βάρος του και επιτρέπεται να οδηγήσει στη συναγωγή συμπερασμάτων προς θεμελίωση της ύπαρξης παράβασης ανακρίβειας της δήλωσής του και αντίστοιχης φοροδιαφυγής.....13. Επειδή, η ως άνω διάταξη του εδαφίου β' της παραγράφου 3 του άρθρου 48 του ΚΦΕ, κατά το κρίσιμο, εν προκειμένω, σκέλος της, που αναφέρεται σε περιουσιακή προσαύξηση προερχόμενη «από άγνωστη [...] πηγή ή αιτία», έχει την έννοια ότι εφαρμόζεται υπό την προϋπόθεση ότι η φορολογική διοίκηση δεν κατορθώνει να διαπιστώσει, κατά τρόπο αρκούντως τεκμηριωμένο και ασφαλές, τη συγκεκριμένη προέλευση της προσαύξησης (που, σε υπόθεση όπως η παρούσα, υπερβαίνει τα εισοδήματα που της έχει δηλώσει ο φορολογούμενος), παρά τη λήψη των προβλεπόμενων στο νόμο αναγκαίων, κατάλληλων και εύλογων, ενόψει των περιστάσεων, μέτρων ελέγχου και διερεύνησης της υπόθεσης, συμπεριλαμβανόμενης, ιδίως, της κλήσης του φορολογούμενου για παροχή σχετικών πληροφοριών και στοιχείων, που, αν υποβληθούν, ελέγχονται ως προς την ακρίβεια και την επάρκειά τους.».

Επειδή, με τις διατάξεις του άρθρου 48 παρ.3 του Ν. 2238/94, ρητά ο νομοθέτης προέβλεψε τη φορολόγηση των χρηματικών που αποτελούν προσαύξηση περιουσίας, ως εισόδημα από ελευθέρια επαγγέλματα, κατά πλάσμα δικαίου και ως εκ τούτου ο πρώτος ισχυρισμός περί έλλειψης νομικής βάσης της προσαύξησης περιουσίας απορρίπτεται ως αβάσιμος.

Περαιτέρω, από τις προπαρατεθείσες διατάξεις, προκύπτει ότι ο φορολογούμενος υποχρεούται να αποδείξει την πηγή και την αιτία προέλευσης των πιστώσεων των τραπεζικών του λογαριασμών, δεδομένου ότι αυτός γνωρίζει ή οφείλει να γνωρίζει την αιτία και την πηγή της εισαγωγής στην περιουσία του των ελεγχόμενων ποσών. Επειδή στην προκειμένη περίπτωση, η πίστωση των 50.000€ από το ... δεν αιτιολογήθηκε επαρκώς, καθώς η επίκληση της επιστροφής δανείου δεν αποδείχθηκε. Συνεπώς, και ο δεύτερος ισχυρισμός απορρίπτεται ως αβάσιμος.

Ως προς τον τρίτο ισχυρισμό.

Επειδή από το άρθρο 1 του Ν.5638/1932 (ΦΕΚ 307 Α΄) «περί καταθέσεως σε κοινό λογαριασμό», όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 1 του Ν.Δ. 951/1971 και διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 124 περ. Δ΄ στοιχ. α΄ του Ν.Δ.118/1973, προκύπτει ότι χρηματική κατάθεση σε κοινό ανοικτό λογαριασμό τράπεζας στο όνομα δύο ή περισσότερων είναι εκείνη που περιέχει τον όρο, ότι μπορεί να γίνει χρήση, δηλαδή ανάληψη από τον κοινό αυτό λογαριασμό, από έναν ή περισσότερους από εκείνους στο όνομα των οποίων έγινε η κατάθεση, γιατί βάσει της καταθέσεως αυτής η κυριότητα περιέρχεται μεν στην Τράπεζα, σύμφωνα με τα άρθρα 806 και 830 του Α.Κ. και το άρθρο 2 παρ. 1 του Ν.Δ. της 17-7-/13-8-1923 "περί ειδικών διατάξεων επί Ανωνύμων Εταιρειών" (Ολ.ΑΠ 1092/1991), αλλά καθένας από εκείνους, στο όνομα των οποίων έγινε η κατάθεση, δικαιούται κατ' αρχήν να απαιτήσει και να αναλάβει εξ ιδίου δικαίου και όχι ως αντιπρόσωπος άλλου, κατ' άρθρο 211 Α.Κ., το σύνολο ή μέρος της καταθέσεως, χωρίς τη σύμπραξη των λοιπών συνδικαιούχων, οπότε γίνεται κύριος των αναληφθέντων χρημάτων και είναι αδιάφορο σε ποιον πράγματι από τους καταθέτες ανήκαν τα χρήματα, όπως αδιάφορη είναι και η μεταξύ των καταθετών σχέση που οδήγησε σε κατάθεση σε κοινό λογαριασμό, η οποία μόνο ενοχικές αξιώσεις μπορεί να δημιουργήσει σε βάρος εκείνου από τους δικαιούχους του κοινού λογαριασμού που προέβη στην ανάληψη των χρημάτων.

Επειδή, περαιτέρω, με την εγκύκλιο **ΠΟΛ 1228/16-10-2014** της ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ παρασχέθηκαν διευκρινήσεις σχετικές με την κατανομή κοινών λογαριασμών στους συνδικαιούχους. Στην παρ. 3 της ως άνω ΠΟΛ ορίζεται ότι: *«Στις περιπτώσεις αποστολών εμβασμάτων που πραγματοποιούνται από κοινούς λογαριασμούς πρέπει να γίνεται καταρχήν ισομερής επιμερισμός αυτών μεταξύ των συνδικαιούχων του λογαριασμού προέλευσης του εμβάσματος. Σημειώνεται ότι στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να εκδίδεται εντολή ελέγχου σε όλα τα πρόσωπα του κοινού λογαριασμού και εφόσον συμμετέχει ανήλικος έχουν εφαρμογή και οι διατάξεις του [άρθρου 5](#) του ν.2238/1994 όπως ίσχυαν. Σε περίπτωση που ο ελεγχόμενος επικαλείται διαφορετική αναλογία των χρηματικών αυτών ποσών οφείλει να αποδείξει με κάθε πρόσφορο μέσο τον ισχυρισμό του. Επί αμφισβήτησης του ισχυρισμού του ελεγχόμενου από τη φορολογική αρχή η ίδια οφείλει να αιτιολογήσει την αναλογία που αυτή επικαλείται εάν αυτή είναι διαφορετική του ισομερούς επιμερισμού. Η αιτιολόγηση αυτή πρέπει να είναι ειδική και εμπεριστατωμένη (σχετ. διατ. [άρθ. 28](#) και [64](#) ν. [4174/2013](#))»*.

Επειδή, στους κοινούς τραπεζικούς λογαριασμούς, εάν δεν προκύπτει το μερίδιο του κάθε συνδικαιούχου, εφαρμόζεται το τεκμήριο που θέτει το άρθρο 493 του Αστικού Κώδικα, σύμφωνα με το οποίο οι συνδικαιούχοι του λογαριασμού έχουν δικαίωμα σε ίσα μέρη στο ενεργητικό του (πρβλ. ΣτΕ 2260/2008, ΑΠ 1128/2017, ΑΠ 1691/2014, ΑΠ 1001/2012, ΑΠ 380/2006 κ.ά.). Σε αντιστοιχία προς τα παραπάνω, η (εκδοθείσα κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 27 παρ. 2 του ΚΦΔ) απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ.1050/2014 ορίζει, στο άρθρο 2.4, ότι «περιπτώσεις κοινών [τραπεζικών] λογαριασμών καταλογίζονται στον πραγματικό δικαιούχο, ο οποίος καθορίζεται με βάση τις πραγματικές περιστάσεις και τη φύση των συναλλαγών. Εφόσον αυτό δεν είναι δυνατό, τα ποσά

κατανέμονται ισόποσα σε όλους τους συνδικαιούχους (ποσό διά αριθμό συνδικαιούχων)». Έτσι σε περίπτωση που διενεργείται φορολογικός έλεγχος σε κοινό τραπεζικό λογαριασμό προκειμένου να διαπιστωθεί προσαύξηση περιουσίας κάποιου από τους συνδικαιούχους του λογαριασμού, το ποσό του εν λόγω λογαριασμού θεωρείται κατ' αρχήν ότι ανήκει στους συνδικαιούχους κατά ίσα μέρη, είναι δε στην ευχέρεια της φορολογικής αρχής να αποδείξει το αντίθετο.

Επειδή στην προκειμένη περίπτωση, ο προσφεύγων δεν αιτιολόγησε επαρκώς την αιτία προέλευσης της πίστωσης του ποσού των 50.000,00€, ενώ δεν απέδειξε ότι μέρος αυτών των πιστώσεων αφορά έναν εκ των συνδικαιούχων του τραπεζικού λογαριασμού, ορθώς ο έλεγχος θεώρησε τις ως άνω πιστώσεις ως προσαύξηση περιουσίας.

Ωστόσο, σύμφωνα με τις προπαρατεθείσες διατάξεις θα πρέπει να γίνει επιμερισμός του ως άνω ποσού μεταξύ των συνδικαιούχων του τραπεζικού λογαριασμού, στο βαθμό που δεν αποδεικνύεται με βάση τις πραγματικές περιστάσεις ότι η εν λόγω πίστωση σχετίζεται αποκλειστικά με έναν εκ των συνδικαιούχων του τραπεζικού λογαριασμού και εν προκειμένω με τον ίδιο.

Κατά συνέπεια, ο ως άνω ισχυρισμός θα πρέπει να γίνει δεκτός, σύμφωνα με το ως άνω σκεπτικό.

Ως προς τον τέταρτο ισχυρισμό

Επειδή, με την Πολ. 1175/2017, παρασχέθηκαν οι ακόλουθες διευκρινίσεις για θέματα ελέγχου προσαύξησης περιουσίας προκειμένου να υπάρχει ομοιόμορφη αντιμετώπιση των υποθέσεων, ως εξής: «5.5 Στην περίπτωση που ο φορολογούμενος επικαλείται μεν τη λήψη δανείου από ελληνική ή αλλοδαπή επιχείρηση, αλλά δεν υπάρχει σχετικό έγγραφο βέβαιης χρονολογίας ούτε μπορεί να αποδειχθεί η λήψη του δανείου αυτού από άλλα στοιχεία (π.χ. κινήσεις τραπεζικών λογαριασμών του δανειστή ή του δανειζόμενου από τις οποίες να προκύπτει δόση ή επιστροφή χρημάτων), τότε ο ισχυρισμός του φορολογούμενου περί δανείου δεν μπορεί να γίνει δεκτός».

Επειδή, οι υπεύθυνες δηλώσεις του Ν. 1599/1986 και οι ένορκες βεβαιώσεις ενώπιον συμβολαιογράφων τρίτων προσώπων δεν αποτελούν νόμιμα αποδεικτικά μέσα, εκτός εάν η υπεύθυνη δήλωση έχει ληφθεί κατά διοικητική διαδικασία ή αναφέρεται κατά περιεχόμενο στην έκθεση ελέγχου (ΣΤΕ 446/2003).

Επειδή στην υπό κρίση περίπτωση, από τα διαλαμβανόμενα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης, μεταξύ των οποίων η από ...2019 έκθεση μερικού ελέγχου προσδιορισμού φόρου εισοδήματος της Δ.Ο.Υ. Καστοριάς, με τα συνημμένα της, προκύπτουν τα ακόλουθα για το έτος 2013:

- Επιδόθηκε νομίμως στον προσφεύγοντα το υπ' αριθ. πρωτ. .../...2019 Αίτημα Παροχής Πληροφοριών του άρθρου 14 του Ν. 4174/2013 με το οποίο του ζητήθηκε η παροχή διευκρινήσεων, για τα ποσά που χαρακτηρίστηκαν από τον έλεγχο ως πρωτογενείς καταθέσεις, ήτοι να γνωστοποιήσει την αιτία και την πηγή προέλευσής τους, σύμφωνα με τον επισυναπτόμενο σ' αυτό πίνακα, στον οποίο αναφέρονταν οι πιστώσεις που

πραγματοποιήθηκαν σε λογαριασμούς στους οποίους ήταν είτε δικαιούχος είτε συνδικαιούχος.

- Ανταποκρινόμενος ο ελεγχόμενος στο ως άνω αίτημα, κατέθεσε την έκθεση παροχής πληροφοριών με αρ. πρωτ. .../...2019 υπόμνημά του, καθώς και το υπ' αριθμ. .../...2019 έγγραφο με τα συνημμένα δικαιολογητικά, με τα οποία εξέθεσε τις απόψεις του και προέβη στην αιτιολόγηση των περισσότερων καταθέσεων, τις οποίες αποδέχθηκε ο έλεγχος, με εξαίρεση στο επίμαχο έτος 2013 του ποσού των 50.430,00€.
- Η με α/α ... πίστωση ύψους 50.000,00€ αφορά κατάθεση ποσού στις ...2013, με καταθέτη τον ..., σε κοινό τραπεζικό λογαριασμό του προσφεύγοντα και της συζύγου του, για την οποία ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι αφορά επιστροφή άτυπου δανείου της συζύγου του σε πρώην συνεργάτη της. Ο δανεισμός έγινε, κατά τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντα, εντός του ίδιου έτους, στις ...2013.
- Για την ως άνω πίστωση δεν προσκομίστηκε σύμβαση δανείου.
- Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι το δάνειο δόθηκε από τη σύζυγό του στο ... σε μετρητά, ενώ τα χρήματα προήλθαν από εισπράξεις της επαγγελματικής της δραστηριότητας (πρατήριο υγρών καυσίμων) ποσού 10.000,00€ και το υπόλοιπο ποσό των 40.000,00€ αφορούσε μετρητά που διέθετε η σύζυγός του. Προκειμένου να τεκμηριώσει την ύπαρξη διαθεσίμων, προσκόμισε πίνακα ανάλωσης κεφαλαίου, καθώς και δηλώσεις φόρου εισοδήματος χρήσεων 2005 – 2012.

Επειδή, ο ως άνω ισχυρισμός του προσφεύγοντα ότι η ως άνω κατάθεση αφορά επιστροφή δανείου από πρώην συνεργάτη της συζύγου του, δεν μπορεί να γίνει δεκτός, δεδομένου ότι δεν προσκομίστηκε ιδιωτικό συμφωνητικό, που να αποδεικνύει το αληθές του ως άνω ισχυρισμού στο οποίο να αποτυπώνεται η συμφωνία αυτή περί «δανεισμού» και δεν νοείται κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας, αλλά ούτε είναι σύνηθες σε συναλλαγή τέτοιου ύψους, να μην έχει εξασφαλίσει ο «δανειστής» όλα τα εχέγγυα και τα αποδεικτικά μέσα που να αποδεικνύουν την ύπαρξη και την έκταση του φερόμενου «δανείου» που χορήγησε προς τον «δανειστή».

Επιπροσθέτως δεν προσκομίστηκαν ικανά αποδεικτικά στοιχεία που να αποδεικνύουν την επικαλούμενη από τον προσφεύγοντα επιστροφή - εξόφληση του δανείου, καθώς η υπεύθυνη δήλωση τρίτου προσώπου έχει το χαρακτήρα μαρτυρικής κατάθεσης και δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη από τη Διοίκηση (ΣτΕ 1984/1993). Σε κάθε περίπτωση για το ληφθέν δάνειο θα έπρεπε να καταβληθούν τέλη χαρτοσήμου, γεγονός που με άλλα κρίσιμα δεδομένα της επικαλούμενης σύμβασης (δανειακής) θα συνηγορούσε στη χορήγησή του.

Περαιτέρω, ο ισχυρισμός περί ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών αλυσitelώς προβάλλεται, αφενός μεν γιατί η ανάλωση κεφαλαίου αποτελεί τρόπο κάλυψης της κατά το άρθρο 19 του Ν.2238/94 προστιθέμενης διαφοράς κεφαλαίου, αφετέρου, η πιθανή ύπαρξη διαθέσιμων μετρητών δεν αποδεικνύει το δανεισμό.

Κατά συνέπεια, ο ως άνω ισχυρισμός απορρίπτεται ως αβάσιμος.

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ο Υ Μ Ε

Τη μερική αποδοχή της από .../2019 και με αριθμό πρωτοκόλλου ... ενδικοφανούς προσφυγής του ... με Α.Φ.Μ.: ... και την τροποποίηση της υπ' αριθμ. .../...2019 οριστικής πράξης διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος οικ. έτους 2014 (διαχειριστικής περιόδου 1/1-31/12/2013), σύμφωνα με το ως άνω σκεπτικό.

Οριστική φορολογική υποχρέωση του υπόχρεου με βάση την παρούσα απόφαση:

1)Επί της υπ' αριθμ. .../...2019 Οριστικής Πράξης Διορθωτικού Προσδιορισμού Φόρου εισοδήματος οικονομικού έτους 2014 (διαχειριστικής περιόδου 1/1/2013 – 31/12/2013).

	ΒΑΣΕΙ ΔΗΛΩΣΗΣ	ΒΑΣΕΙ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΒΑΣΕΙ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΔΙΑΦΟΡΑ ΔΗΛΩΣΗΣ - ΑΠΟΦΑΣΗΣ
Φορογητέο εισοδημα	19.376,42	70.830,54	45.830,54	26.454,12
Πιστωτικό ποσό	2.042,11			2.042,11
Χρεωστικό ποσό		11.325,10	4.795,00	4.795,00
Πρόσθ. Φόρος		13.611,83	6.962,23	6.962,23
Εισφορά αλληλεγγύης	248,28	1.994,40	777,36	529,08
Έκπτωση λόγω ηλεκτρ. υποβολής	-6,95	-6,95	-6,95	
Ποσά προς επιστροφή βάσει δήλωσης	1.800,78	1.800,78	1.800,78	
Σύνολο για καταβολή		28.725,16	14.328,42	14.328,42

Εντελλόμεθα όπως αρμόδιο όργανο κοινοποιήσει με τη νόμιμη διαδικασία την παρούσα απόφαση στους υπόχρεους.

Ακριβές Αντίγραφο
Η υπάλληλος του Γραφείου
Διοικητικής Υποστήριξης

**Με εντολή του Προϊσταμένου της
Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών
Ο Προϊστάμενος Της Υποδιεύθυνσης
Επανεξέτασης και Νομικής Υποστήριξης**

ΚΑΤΣΙΟΥΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Σ η μ ε ί ω σ η : Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της με υποχρέωση.